

บทที่ 4

การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการใกล้เคียงข้อพิพาททางธุรกิจ โดยองค์กรทนายความ

บทนี้เป็นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการใกล้เคียงข้อพิพาททางธุรกิจโดยองค์กรทนายความ โดยวิเคราะห์จากด้านคู่พิพาท จากทนายความ และจากศาล เพื่อนำมาประเมินความเป็นไปได้ของการใกล้เคียงข้อพิพาทดังกล่าว

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านผู้อยู่ระหว่างการพิพาท

การวิเคราะห์ผู้ที่อยู่ระหว่างการพิพาทมี 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้ที่อยู่ระหว่างการพิพาทที่ตกเป็นตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และ การวิเคราะห์ความเห็นของบุคคลเหล่านั้น ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้ที่อยู่ระหว่างการพิพาทที่ตกเป็นตัวอย่าง

- 1) เพศ ชาย 22 คน, หญิง 8 คน
- 2) อายุ ต่ำกว่า 40 ปี 8 คน, 40-60 ปี 18 คน, สูงกว่า 60 ปี 4 คน
- 3) การศึกษา ประถมศึกษา 8 คน, มัธยมศึกษา 8 คน, ปริญญาตรี 14 คน
- 4) ที่อยู่ อำเภอต่างๆ ในจังหวัดชลบุรี 30 คน
- 5) ลักษณะอาชีพ ประกอบธุรกิจ 27, พนักงานธุรกิจ 2, พนักงานรัฐวิสาหกิจ 1 คน
- 6) วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษาเรื่องนี้ ส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน 22 คน หรือ ร้อยละ 73.33 ที่เหลือเป็นหญิง

อายุ ส่วนมาก ร้อยละ 60 หรือ 18 คน มีอายุระหว่าง 40 ถึง 60 ปี รองลงไป เป็นวัยหนุ่มสาว อายุต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 8 คน หรือร้อยละ 26.6

การศึกษา ส่วนมาก ร้อยละ 46.7 หรือ 14 คน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี การศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีจำนวนเท่ากัน คือ 8คน หรือ ร้อยละ 26.6

ที่อยู่ เนื่องจากการศึกษานี้มีขอบเขตเฉพาะจังหวัดชลบุรี ทุกรายในกลุ่มตัวอย่างจึงมีภูมิลำเนาในจังหวัดชลบุรี

ลักษณะอาชีพ ส่วนมาก ร้อยละ 90 เป็นเจ้าของธุรกิจต่างๆ กัน เช่น ขายบ้านและที่ดินขาย และติดตั้งเครื่องปรับอากาศ นายหน้า รับเหมาก่อสร้าง ส่วนที่ไม่ใช่ทำธุรกิจ ก็เป็นลูกจ้างในธุรกิจ ซึ่งมีเรื่องพิพาททางแรงงาน

สถานะการพิพาท และ มูลค่าการเรียกร้อง

สถานะการพิพาท เป็นผู้เรียกร้อง 16 ราย เป็นผู้ถูกเรียกร้อง 14 ราย

มูลค่าการเรียกร้อง ไม่เกิน 100,000 บาท 12 ราย มากกว่า 100,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท 12 ราย มากกว่า 1,000,000 บาท 6 ราย

วิเคราะห์สถานะการพิพาท และ มูลค่าการเรียกร้อง

วิเคราะห์สถานะการพิพาท เป็นผู้เรียกร้องให้ชำระค่าสินค้าหรือค่าเสียหายหรือค่าประกัน 16 ราย หรือ ร้อยละ 53 เป็นผู้ถูกเรียกร้อง 14 ราย หรือร้อยละ 47

มูลค่าการเรียกร้อง ไม่เกิน 100,000 บาท และ มากกว่า 100,000 บาทค่าไม่เกิน 1,000,000 บาท มีจำนวนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 12 ราย หรือ ร้อยละแต่กลุ่มเท่ากับ 40 มีเพียงร้อยละ 20 ที่มูลค่าการเรียกร้องเกิน 1,000,000 บาท

1.2 วิเคราะห์ความเห็นของผู้อยู่ระหว่างการพิพาท

ผู้อยู่ระหว่างการพิพาทให้ความเห็นเปรียบเทียบระหว่างการนำข้อพิพาทสู่ศาล และ ไกล่เกลี่ยโดยองค์กรทนายความ ดังตารางที่ 1 ผู้อยู่ระหว่างการพิพาทมีความเห็นว่า

1) การนำข้อพิพาทสู่ศาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี (ซึ่งไม่เกี่ยวกับค่าชดเชยที่ถูกเรียกร้อง) 10,000 ถึง 200,000 บาท แต่หากใช้วิธีไกล่เกลี่ยโดยองค์กรทนายความจะเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการน้อยกว่า แม้จะไม่ทราบว่า จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสักเท่าใดในขณะนี้ยังไม่ม้องค์กรทนายความนี้ อย่างไรก็ตาม 24 รายหรือ ร้อยละ 80 คิดว่า หากไม่สามารถทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีต่ำกว่าการนำคดีสู่ศาล ก็จะไม่ยอมใช้บริการขององค์กรทนายความ

2) เมื่อนำข้อพิพาทสู่ศาล คาดว่าต้องเสียเวลา 1 ถึง 10 ปี ไม่สามารถคาดการณ์ได้แน่นอนนัก แต่ถ้านำข้อพิพาทสู่การไกล่เกลี่ยขององค์กรทนายความ 22 ราย หรือร้อยละ 73.33 คาดว่าเสียเวลาน้อยกว่าการนำข้อพิพาทสู่ศาล

3) เมื่อนำข้อพิพาทสู่ศาล 20 ราย หรือ ร้อยละ 67 คาดว่า การนำข้อพิพาทสู่ศาลจะเสียสัมพันธภาพกับคู่กรณี และเมื่อพิจารณาทางด้านการไกล่เกลี่ยโดยองค์กรทนายความ ผู้ให้สัมภาษณ์ 20 ราย หรือร้อยละ 67 (อาจไม่ซ้ำคน) เห็นว่าการนำข้อพิพาทให้้องค์กรทนายความไกล่เกลี่ย จะไม่ทำให้เสียสัมพันธภาพระหว่างคู่กรณีที่เห็นว่า อาจทำให้เสียสัมพันธภาพได้มี 10 ราย หรือร้อยละ 33 ฉะนั้นผู้อยู่ระหว่างการพิพาทมีความเห็นว่าการใช้วิธีไกล่เกลี่ยทำให้ความสัมพันธ์ของคู่พิพาทไม่เสียหายเท่ากับการนำข้อพิพาทสู่ศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ทางธุรกิจเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องรักษาไว้ให้ยั่งยืน เพราะมีผลต่อรายได้ของธุรกิจ

ตารางที่ 1 ความเห็นของผู้อยู่ระหว่างการพิพาท เปรียบเทียบผลได้ผลเสียของการนำเรื่องพิพาทสู่ศาลกับการให้้องค์กรทนายความไกล่เกลี่ย

เรื่อง	การนำข้อพิพาทสู่ศาล	การให้้องค์กรทนายความไกล่เกลี่ย
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี	10,000 ถึง 200,000 บาท	24 ราย หวังว่าน้อยกว่า
เสียเวลาในการดำเนินคดี	1-10 ปี	22 ราย หวังว่าน้อยกว่า
สัมพันธภาพ	เสีย 20 ราย ไม่เสีย 10 ราย	20 ราย หวังว่าไม่เสียสัมพันธภาพ
ได้ผลตามที่เรียกร้องหรือเสียผลประโยชน์ไม่เกินที่คาด	ไม่แน่ใจ 20 ราย แน่ใจ 10 ราย	20 ราย หวังว่าได้ผลตามความคาดหวัง
คาดว่าชนะคดี คาดว่าแพ้คดี	มั่นใจว่าชนะ 14 ราย มั่นใจว่าแพ้ 2 ราย ไม่แน่ใจ 14 ราย	คาดว่าตกลงกันได้ในระดับที่พอใจ 14 ราย
ได้ประโยชน์คุ้มค่างับค่าใช้จ่าย	คุ้มค่า 8 ราย ไม่คุ้มค่า 22 ราย	คุ้มค่า 20 ราย
ทนายให้ความมั่นใจว่าชนะคดี	มั่นใจ 12 ราย ไม่มั่นใจ 18 ราย	ไม่มีการแพ้ชนะ
คุณธรรม	-	คาดหวังในคุณธรรม 14 ราย
ความเห็นอื่น	-	คิดว่าบังคับให้ทำตามตกลงไม่ได้ 10 ราย ไม่ไว้ใจทนาย 2 ราย ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม 18 ราย

ที่มา: สรุปรูปจากการสัมภาษณ์ผู้อยู่ระหว่างการพิพาท 30 ราย

4) เมื่อนำข้อพิพาทสู่ศาล 20 ราย หรือ ร้อยละ 67 คิดว่าศาลอาจตัดสินให้ไม่ได้ ผลประโยชน์ตามที่เรียกร้อง อีก 10 ราย หรือ ร้อยละ 33 คิดว่าไม่ได้ผลประโยชน์ตามที่เรียกร้อง แต่ถ้าหากใช้วิธีไกล่เกลี่ยโดยองค์กรทนายความผู้ตอบส่วนมากคือ 20 ราย หรือ ร้อยละ 67

- 5) คาดว่าจะได้ผลประโยชน์มาก เพราะมีโอกาสได้ต่อรองกันได้บ้าง
- 6) เมื่อนำข้อพิพาทสู่ศาล มีผู้มั่นใจว่าจะศาลจะตัดสินให้ชนะคดี 14 ราย หรือร้อยละ 47 มั่นใจว่าแพ้คดี 2 ราย เพราะเห็นว่าไม่มีทางชนะได้ และ อีก 14 ราย หรือ ร้อยละ 47 ไม่แน่ใจว่าแพ้หรือชนะคดี ไม่สามารถคาดเดาได้ ส่วนการให้องค์กรทนายความใกล้เคียง 14 ราย หรือ ร้อยละ 47 คาดว่าคงตกลงกันได้ในระดับได้เสียที่น่าพอใจ ไม่ถือว่าแพ้ชนะกัน ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 ราย หรือ ร้อยละ 7
- 7) เมื่อนำข้อพิพาทสู่ศาล ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนมาก คือ 22 ราย หรือร้อยละ 73 คาดว่าผลได้จากการตัดสินไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เช่น ค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนาย ค่าเดินทาง ค่าเสียโอกาสทำมาหากิน แต่ถ้าให้องค์กรทนายความใกล้เคียง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนมาก คือ 20 ราย หรือ ร้อยละ 67 คาดว่าจะได้ผลคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการดำเนินเรื่องใกล้เคียง
- 8) เรื่องของการให้ความมั่นใจว่าชนะคดีของทนายความเมื่อนำข้อพิพาทสู่ศาล ส่วนมาก 18 ราย หรือ ร้อยละ 60 ทนายไม่ให้ความมั่นใจว่าจะชนะคดี ส่วนการให้องค์กรทนายความใกล้เคียงข้อพิพาท ไม่ต้องมีผู้ชี้แนะว่าจะชนะคดีหรือไม่ เพราะหาไม่มีการแพ้ชนะกัน มีแต่ความร่วมมือกันแก้ปัญหา
- 9) เรื่องการมีคุณธรรมของทนายความผู้ใกล้เคียง ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สงสัยคุณธรรมของศาล แต่การให้องค์กรทนายความใกล้เคียง ผู้ให้สัมภาษณ์ 14 ราย หรือ ร้อยละ 47 ถือว่าคุณธรรมของทนายความผู้ใกล้เคียงเป็นเรื่องสำคัญ และ หากทนายความไม่มีคุณธรรม นอกนั้นไม่มีความเห็นหรือเชื่อว่าองค์กรทนายความต้องคัดผู้ที่มีคุณธรรมมาเป็นผู้ใกล้เคียง จึงไม่ระแวงเรื่องคุณธรรมของทนายความผู้ใกล้เคียง
- 10) ในเชิงการบริหารองค์กรทนายความ ผู้ให้สัมภาษณ์ 10 ราย หรือ ร้อยละ 33 ไม่แน่ใจว่า การให้องค์กรทนายความใกล้เคียง แม้จะตกลงกันได้ แต่คู่พิพาทอาจไม่ยอมปฏิบัติตามที่ได้ยอมรับการใกล้เคียง ทำให้เสียเวลาเปล่า เนื่องจากในขณะที่องค์กรทนายความยังไม่มีอำนาจบังคับให้คู่พิพาทกระทำการตามที่ตกลงกัน
- 11) ผิดกันศาลมีอำนาจบังคับได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 ราย หรือ ร้อยละ 7 ไม่ไว้ใจองค์กรทนายความ จะไม่ยอมใช้บริการให้องค์กรทนายความใกล้เคียง และอีก 18 ราย หรือ ร้อยละ 60 ไม่มีความเห็น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านทนายความ

ทนายความที่ตกเป็นตัวอย่าง จำนวน 12 ราย ทั้งหมดเป็นเพศชาย มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดชลบุรี อายุระหว่าง 34 ถึง 55 ปี และ วิเคราะห์ความเห็นของทนายเป็นดังนี้

ยินดีเข้าร่วมเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเป็นส่วนมาก คือ 11 ราย หรือ ร้อยละ 92 ไม่ยินดีเข้าร่วมเพียง 1 ราย หรือร้อยละ 8

มีความเห็นว่าการให้องค์กรทนายความไกล่เกลี่ยจะเกิดผลประโยชน์แก่คู่พิพาท ประหยัดเวลาการดำเนินคดี 4 ราย หรือ ร้อยละ 33 ประหยัดเงินค่าใช้จ่ายการดำเนินคดี 6 ราย หรือ ร้อยละ 50 และ ช่วยให้ไม่เสียความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณี 8 ราย หรือ ร้อยละ 67

ทนายความส่วนมากคาดว่าสำเร็จน้อย 8 ราย เนื่องจากเห็นว่า การไกล่เกลี่ยไม่มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย คู่พิพาทอาจบิดพลิ้วไม่ยอมปฏิบัติตามที่ได้ตกลงในการไกล่เกลี่ย

ค่าตอบแทนทนายความผู้ไกล่เกลี่ย มีตั้งแต่ 500 บาทต่อกรณี ถึง 10,000 บาท ต่อกรณี ส่วนมากคือ 3 ราย หรือ ร้อยละ 33 ควรให้ค่าตอบแทน 5,000 บาท ต่อกรณี นอกนั้นให้ความเห็นว่าให้ค่าตอบแทนตามมูลค่าทรัพย์สินที่พิพาท และให้ตามสมควรให้อยู่ได้ ค่าตอบแทนที่ต้องการไม่สัมพันธ์กับอายุจนชัดเจน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านศาล

จากการขอความเห็นจากศาล 5 ท่าน ได้ให้ความเห็นว่า

1) มีความเป็นไปได้ที่ทนายความจะร่วมกันจัดตั้งองค์กรทนายความเพื่อไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางธุรกิจ

2) เกิดผลดีแก่ทั้งคู่พิพาทและศาล

3) ทนายที่เข้าร่วมงานต้องเป็นผู้เสียสละมาก

4) ทนายความที่ไกล่เกลี่ยต้องไม่ใช่ทนายของคู่พิพาท

5) ทนายความที่ไกล่เกลี่ยต้องมีคุณธรรม มีความเป็นกลาง

6) เนื่องจากงานนำคดีฟ้องต่อศาลลดลงมาก ทนายความจะเสียรายได้และขัดแย้ง ต้องคำนึงเรื่องนี้ด้วย

7) ต้องทำให้มีกฎหมายรองรับหรือมีวิธีการที่บังคับแก่คู่พิพาทได้หลังจากตกลงกันได้แล้ว

4. ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์รณายความเพื่อไกล้เกลี่ยข้อพิพาท

จากการวิเคราะห์ผู้ที่อยู่ในระหว่งการพิพาททนายความและศาลทราบว่า ความเป็นไปได้ที่จะจัดตั้งองค์รณายความเพื่อไกล้เกลี่ยข้อพิพาท เพราะเชื่อว่า เสียค่าใช้จ่ายในการใช้กระบวนการไกล้เกลี่ยข้อพิพาทน้อยกว่าในศาล เพราะไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการฟ้องร้องค่าทนายความตลอดจนค่าตรวจสอบเอกสารในกรณีต้องการพิสูจน์ความมืออยู่ พยานเอกสาร หรือความถูกต้องของลายมือชื่อในเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐาน รวมทั้งค่าคัดถ่ายสำเนาเอกสารในคดีเมื่อรวมๆ กันแล้วจะเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมาก เมื่อเทียบกับกระบวนการไกล้เกลี่ย ไม่ต้องเสียในกรณีดังกล่าวเลย

นอกจากนั้น การพิจารณาในศาล จะเสียเวลาในการรอกการนัดพิจารณาที่นานมาก เนื่องจากคดีพิพาทในศาลมีจำนวนมากเกินกว่าที่ศาลจะพิจารณาได้ทัน จนคดีต่างๆ ต้องรอคิวพิจารณาอย่างยาวนานบางคดีอาจจะต้องรอนานเกินหนึ่งปี จึงจะได้มีนัดในการพิจารณาคดีในบางกรณีการรอกการพิจารณาอาจทำให้ธุรกิจของกลุ่มพิพาทต้องเกิดความเสียหายถึงขั้นเลิกกิจการไปก่อนก็มี ซึ่งเมื่อเทียบกับกระบวนการไกล้เกลี่ยข้อพิพาทแล้วถ้าคู่กรณี พร้อมทั้งจะเจรจาไกล้เกลี่ย ก็สามารถที่จะเริ่มกระบวนการไกล้เกลี่ยได้เลย และก็สามารถสิ้นสุดการไกล้เกลี่ยได้โดยเร็ว เพราะไม่มีการต้องรอกหาพยานพิสูจน์ความจริงหรือความถูกต้องใดๆ อีก เพียงแต่ทุกฝ่ายมาช่วยกันหาทางออกร่วมกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้หมดไป โดยมีคนกลางคอยแนะนำทางเลือกที่เป็นไปได้ให้แก่คู่พิพาทได้คัดเลือกวิธีการใช้แก้ปัญหาที่พิพาทกันเอง ซึ่งวิธีนี้จะไม่ทำให้เสียเวลารอคอยที่ยาวนานและจะไม่เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในระหว่างที่หาทางร่วมกันด้วยและอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นหัวใจของผู้ประกอบธุรกิจนั้นคือ ความสัมพันธ์ หากการระงับข้อพิพาทได้โดยที่ไม่ต้องสูญเสียความสัมพันธ์กันก็จะทำให้ธุรกิจที่มีระหว่งกันไม่ต้องยกเลิกไปยังคงรักษาความสัมพันธ์ต่อไป การค้าก็สามารถดำเนินได้ต่อไปอันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาธุรกิจนั้นต่อไป ไม่สูญเสียลูกค้าซึ่งในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางการค้า และธุรกิจให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก เพราะหากไม่สามารถรักษาความสัมพันธ์ไว้ได้ นอกจากต้องเสียลูกค้าไป แล้วยังอาจจะต้องพบกับการต่อต้านจากคู่กรณีในทางธุรกิจอีกด้วย นอกจากนี้ เรื่องชื่อเสียงก็พลอยได้รับผลกระทบไปด้วย จากข้อพิพาทที่ไม่สามารถจบลงได้

จากความเชื่อดังกล่าวทำให้ เราสามารถแยกความเห็นได้ดังนี้

1) ผู้ที่อยู่ระหว่งการพิพาท มีความเห็นว่าองค์รณายความสามารถที่จะช่วยระงับข้อพิพาทด้วยวิธีไกล้เกลี่ยได้โดยมีเงื่อนไขว่า

(1) ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไกล้เกลี่ย น้อยกว่าการดำเนินคดีในศาล

- (2) ต้องเสียเวลาในการดำเนินการไกล่เกลี่ยน้อยกว่าการนำคดีสู่ศาล
- (3) หมายความที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย จะต้องมีความซื่อสัตย์ มีความเป็นกลาง
- (4) เมื่อไกล่เกลี่ยแล้วต้องมีผลบังคับได้ตามที่ตกลงกัน

2) ทางด้านนายความ มีความเห็นว่า การระงับข้อพิพาทด้วยการไกล่เกลี่ยมีความเป็นไปได้และยินดีเข้าร่วมในกระบวนการไกล่เกลี่ยไม่ว่าจะในฐานะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเองหรือเป็นผู้สนับสนุนให้มีการไกล่เกลี่ยในข้อพิพาทนั้น โดยมีเงื่อนไขว่า

(1) นายความที่ได้ทำหน้าที่ควรจะได้รับค่าตอบแทนพออยู่ได้ ซึ่งก็มีความคิดเห็นต่างกันอย่างบ้างในเรื่องนี้แต่ก็พอสรุปได้ว่าค่าตอบแทนจะไม่สูงเท่ากับในการทำหน้าที่ดำเนินคดีในศาลเพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างอื่นใดเลยเหมือนกับในกระบวนการดำเนินคดีในศาล

(2) ต้องการให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่องค์กรนายความที่จัดตั้งขึ้นในการให้บริการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการไกล่เกลี่ยเพื่อที่จะได้มีการพัฒนา ระบบที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ย เพื่อจะได้เป็นองค์กรที่ให้บริการการไกล่เกลี่ยอย่างมืออาชีพ เช่นในต่างประเทศ อันเป็นการสร้างความเชื่อถือแก่ประชาชน ที่จะได้เข้ามาใช้บริการต่อไป และจะได้เป็นการช่วย ลดจำนวนคดีในศาลลง ได้อย่างมาก หากมีองค์กรไกล่เกลี่ยกระจายไปทั่วประเทศ

3) สำหรับผู้พิพากษาประจำศาล มีความเห็นว่า เป็นเรื่องดีแก่คู่พิพาทและแก่ศาล โดยเฉพาะศาลจะได้ลดภาระทางคดีลงได้ แต่ความสำเร็จมีเงื่อนไขว่า

(1) นายความที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยจะต้องเป็นคนกลางไม่ใช่ทนายความคู่ความฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง

(2) มีค่าตอบแทนให้ทนายความพอใจ มิฉะนั้นจะเกิดการต่อต้านจากทนายความต่อองค์กรที่ไกล่เกลี่ยเอง

(3) หลังจากตกลงกันได้ในการไกล่เกลี่ยแล้วจะต้องสามารถบังคับตามข้อตกลงได้ หากไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงจะต้องมีวิธีการใด หรือจะต้องมีกฎหมายใดมารองรับให้ต้องปฏิบัติตามที่ได้ตกลงกัน

สรุปว่า การจัดตั้งองค์กรนายความเพื่อไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนี้ จะอยู่ภายใต้การดูแล และควบคุมด้วย ระเบียบข้อบังคับของสภานายความและข้อบังคับตาม พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 แต่จะมีความแตกต่างในการดำเนินงาน ไกล่เกลี่ยของสภานายความอยู่หลายประการที่สำคัญคือ

1) ในเรื่องของค่าตอบแทน แก่ทนายความ ทั้งผู้ที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและผู้สนับสนุนการไกล่เกลี่ย ในรูปขององค์กรที่จะได้จัดตั้งขึ้นนี้จำเป็นต้องมี เพราะเป็นการให้บริการอย่างหนึ่งแก่ผู้รับบริการคือคู่กรณีที่มาใช้บริการด้วยเหตุผลเพื่อให้องค์กรได้มีการดำเนินงานอย่างมืออาชีพ และ

มีการพัฒนาบุคลากรพร้อมองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงต่างกับการไถ่เกื้อของสภาพนายความที่ให้บริการโดยไม่คิดมูลค่าบริการใดๆ ด้วย สภาพนายความ มีผู้บริหารที่มีฐานะดีสามารถอุทิศตนให้แก่สังคมได้โดยไม่ต้องเดือดร้อนต่อการทำมาหากินใดๆ เข้ามาทำหน้าที่ไถ่เกื้อ

2) การดำเนินงานขององค์กรในการให้บริการ ไถ่เกื้อจะมีการดำเนินงาน ในรูปของ คณะบุคคลเข้าร่วมพิจารณา และกำหนดรูปแบบในการไถ่เกื้อให้กับคู่กรณีเป็นเรื่องไป โดยจะมีทั้งบุคคลที่เป็นทนายความและไม่เป็นทนายความ แต่เป็นผู้มีความสามารถ มาเข้าร่วมด้วย ซึ่งการร่วมไถ่เกื้อ ในที่นี้ จะเป็นทั้งในรูปของที่ปรึกษา หรือสนับสนุน หรือเข้ามาเป็นผู้ไถ่เกื้อ ส่วนของการไถ่เกื้อ โดยสภาพนายความ จะเป็นตัวผู้ไถ่เกื้อแต่ผู้เดียวในการดำเนินการไถ่เกื้อเท่านั้น

3) องค์กรทนายความ ที่จะจัดตั้งขึ้น เพื่อระงับข้อพิพาท จะต้องมีการออกเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายขั้นพื้นฐานในชีวิตประจำวัน ให้กับประชาชน และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและเพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการระงับข้อพิพาท โดยวิธีการไถ่เกื้อขององค์กรที่ได้จัดตั้งขึ้น ว่ามีความเหมาะสม และสะดวก ประหยัด อย่างไร เมื่อเทียบกับการดำเนินการฟ้องร้องในศาล ในเรื่องนี้ทางสภาพนายความ ยังไม่มีโครงการเนื่องจาก มีความจำกัดในเรื่องทุนทรัพย์ที่ใช้จ่ายเพื่อการเผยแพร่

4) ให้โอกาสแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความ เข้ามามีส่วนร่วมในการไถ่เกื้อข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ซึ่งการดำเนินงานไถ่เกื้อของสภาพนายความ ยังไม่เปิดโอกาสให้ ทนายความอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการไถ่เกื้อข้อพิพาท